

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED TRI-WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT ITS HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого класу — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Вільничес Товариство, заїкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на рої вулиці Пritchard і Мек'гегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

КАПІТАЛІСТИ АЛЯРМУЮТЬ.

Капіталістична преса починає алярмувати капіталістичний світ перед новою небезпечкою — перед індустріальним розвитком Радянського Союзу. Вона вже ставить запитання: що станеться, якщо п'ятилітній план індустріалізації й колективізації, що його зараз таким швидким темпом переводяться в Радянському Союзі, матеріалізується?

В тому, що цей план матеріалізується, капіталістична преса вже не тільки не сумнівається, але вона бе на тривогу. Вона вже визнає, що індустріалізація й колективізація йде багато скоршим темпом, як його визначили самі комуністи.

Велика капіталістична торонтоńska газета "Мейл енд Емпаєр" з 14 червня містить алярмуючу статтю з цього приводу, вона страшно обурюється, що капіталістичні країни, головне Злучені Держави, самі "допомагають" Радянському Союзу індустріалізуватися на свою власну загибель. Газета каже, що бізнесмени Злуч. Держав самі "дають" Радянському Союзу фабричну машинерію для того, щоб зробити Радянський Союз незалежним від Америки. Газета каже, що коли американські і інші капіталісти не заперестануть торговлі з Радянським Союзом, то він стане найшвидше й найнебезпечнішою для капіталістичної країною, яка вивозитиме великі продукти на світові ринки. Від жовтня й листопада, каже "Мейл енд Емпаєр" Радянський Союз купив в Америці різного фабричного приладдя, і сільсько-господарських машин на суму 450-мільйонів доларів, тоді як за останніх шість років Амторг купив за \$211,580,000.

Друга небезпека — американські й канадські інженери допомагають Радянському Союзу будувати й керувати ново-будованою індустрією, доки Радянський Союз не навчить власних інженерів. Газета вчисяє кільканація великих американських фірм, які повною силою виробляють для СРСР фабричні устаткування, які активно заангажовані в індустріальному будівництві Радянського Союзу.

Коли так далі йде, то ніякого сумніву бути не може, що за 10 літ Радянський Союз буде одною з найпереводивших індустріальних країн на світі, перестерегає газета й додає: Радянський Союз має колосальні поклади різних сировин; будуватиме колосальні електроводи, і то не приватні, але державні; всі працю в індустрії й хліборобстві машинізує й колективізує. Ця дасть комуністам повну спроможність виробляти всі продукти значно таншим коштом, як капіталістичним фірмам. Радянський Союз вивчає методи найдешевшого виробництва. Коли зараз в СРСР автомобільні фабрики будуються за системою Форда і коли Форд може свої автомобілі продавати по 500 доларів, то Радянський Союз зможе ті самі автомобілі свого виробу продавати по 400 доларів.

Гчи розуміють капіталісти та інші інженери, що вони роблять? — запитане "Мейл енд Емпаєр"? І на це запитання сама та газета дає одну альтернативу — це бойкот Радянського Союзу. На мильств капіталістичного бога — кляче-газета спаміятися Америку і не продавати Радянському Союзу нічого ні на кредит, ні за готівку, але солідарно бойкотувати. Вона каже, всі капіталістичні країни об'єднатися для бойкоту СРСР, бо в протилежному разі не далекий час, коли Радянський Союз стане найнебезпечнішим конкурентом для цілого капіталістичного світа, а це буде найстрашніше за всяку комуністичну пропаганду.

Про що цей алярм нам говорить? По перше — він говорить нам про те, що капіталісти перестали вже купувати з соціалістичного будівництва СРСР; по друге — від клин вони перейшли вже до тривоги; по третє — вони починають вже говорити про спільний фронт проти СРСР і про бойкот — а це означає нічого іншого, як відкрити закладки до війни проти Радянського Союзу. Капіталісти бачуть, що самі вони ніяк не вирвуться з економічної кризи, яка зараз міцнішає, хапає їх за горло, а з другого боку — зростає величезна країна із своїм колосальним соціалістичним будівництвом, яка цю петлю ще міцніше затисне на капіталістичний шій.

Продетаріат повинен добре прислухатися до того, що капіталісти говорять і віддати ту руку, яка буде занесена над країною соціалізму.

ПЕТЛЮРІВСЬКІ ЧЕРВИ РОЗЛАЗЯТЬСЯ.

Відомості з української преси в Галичині наслідки, що петлюрівський центр у Варшаві розлазиться. "Генерал" Сальський посварився з "отаманом" Лівницьким в наслідок непогодження що до дальшої торгівлі Україною. Уряд польської шляхи зажадав зміни договору з 1920 року, що його "уряд" Петлюри підписав перед розпочаттям наступу Пилсудського на Київ, яким видавав шляху Україну по Дніпро. Зараз уряд Пилсудського зажадав, щоб змінили той договір в той спосіб, щоб права Польщі на Україну були поширені аж до Чорного моря. Лівницький мав зажадати за це вищої платні, а петлюрівський "генерал" Сальський згодився на умови, що їх предложив полковничий уряд Пилсудського. На цьому тлі прийшло до розколу між Лівницьким і Сальським і Лівницький шукає вже ко-

мірного в іншій державі. Зрештою на іншому місці ми передруковану статтю про це з львівської газети "Праця".

Петлюрівські черви таки далі ворухатися, але цим разом вже жуть одні других. Для полковничього уряду Пилсудського вигідніше мати при собі людей військових. Тому й "вобла" Сальського над Лівницьким. В центрі цих нових інтриг бачимо Юзефського, який недавно повернувся з обідки по землях Волині й Галичини.

Шляхта таки мріє про Чорне море, а Сальські, Пилипчуків найдуть ще для себе спільників і між ундівцями і між соціал-демократами, що підписуться за тим. Кляють паперу той нікому не потрібний, крім польсько-шляхетських войовничих Дон-Кіхотів. Але цим кланом паперу петлюрівська хунда ще раз покаже, хто вона.

Що ж до самого "розколу" петлюрівців, то це тільки показує, що наука ефемерівців не пішла на марне. Вона до кінця петлюрівщини не тільки у Варшаві, але й всюди, де тільки ці черви порозлазилися.

ПОЛІТИЧНІ ХАМЕЛЕОНИ.

Економічна криза зараз — чи ж хтось про це не знає? Безробіття — чи й про це ще раз на цьому місці треба повторити? Як наслідок цього — робітнича преса також переживає тяжкі часи — кожному ясно.

Перед нами шановна львівська рептілька, а в ній опеде до робітників за допомогою, апель розлучливий і як не буде допомогти, то задрє вона ноги, бо вже й так замисів шотіжня виходить раз на два тижні. — Знов таки справа зрозуміла — наслідок кризи.

Одно тільки загадочне: ту рептілку минулого тижня розносили по північному Вінніпегу хата від хати цілком безплатно. Що це за криза? З одного боку шепель до "ширих громад" Форт Вільяму, Монреалу і інших місцевостей, бо ка са порожня; а з другого боку — тисячі примірників розкидається хата від хати у Вінніпегу цілком безплатно! Що це за хамеледонство? Хто тут кого дурить? Коли в касі порожньо — то де ж є гроші на видавання стільки, щоб висипати газето-то Вінніпег безплатно?

Але поминувши це — ніколи ми до цього часу не читали в тій рептілці есеїв, що в Канаді є якась криза, безробіття і т. ін. Ніколи "професор соціології", виголошуючи свої лекції по Канаді, не говорив про якусь "найтішчу часи", про "непорозуміння умовини", про "найтішчу умови існування для робітництва і для більшости фермерів", про "господарську кризу". Навіть, як та рептілька, так і її "професори", писали й говорили про "найтішче життя" в Радянському Союзі, а Канаду ставили за відріє. А тут зараз такий крутий злам. Появилися вже в Канаді "незвичайні матеріальні труднощі", "небувалі застїї", "велике затяжєне безробіття", в якому не тільки робітники, але й "бізнесмени і професіоналісти не сподівають виплачувати за оголошення".

Таки "Америки", повідкривав перед нами есеєрський "соціолог". Отак апелюючи за жертвами, бо коли їх не буде, то й газета не вийде — одночасно засипає своєю рептілкою цілий північний Вінніпег безплатно і навіть звідкись беруться фонди, щоб наняти людей для розношування газети.

Ні, панове "соціологі"! Люди пізналися вже на таких вододіяних хамеледонах. Коли нема за що видавати газети для Форт Вільяму, Монреалу і інших місцевостей, то не повинно бути й для Вінніпегу. Коли ж для інших місцевостей приходиться зменшувати до раз на два тижні, а для Вінніпегу, можна видавати безплатно, то криза ваша якась дуже загадочна.

ПЕРЕДВИБОРЧА СПЕКУЛЯЦІЯ БУРЖУАЗІЇ НА БЕЗРОБІТТЮ.

Пишучи ці рядки, приходиться мені на думку, як то всякі буржуазні кандидати різних партій, груп та угруповань стараються масенькими, гарно підібраними та багато обіцяючими словами підлабузювати до виборців. В першу чергу стараються вони позискати голоси робітників. І перед виборами обіцяють робітникам та фермерам золоті гори, але як тільки дістануть туди (чи до парламенту чи миської ради) так від першої хвилини забувають про свої обіцянки, і не то що нічого доброго не роблять для полєкші робітників та бідним фермерам, але не виступають ворожо проти тих, котрі їх туди послали. Таке становище проти робітників і фермерів займають не тільки формальні алярмени з консервативної чи ліберальної партії, але й такі звані "лейборіти" та всякі незалежники (найкращим прикладом є справа викидання Т. Колієнкіа з миської ради в Вінніпегу).

Зараз ми напередодні доміняльних виборів. Час виборів визначено на 28-го липня. Всі заворушилися мов ті джедли. Перед-виборча машина в русі. В першу чергу всікі лейборіти стараються позискати робітників-виборців на свій б'єк і вже заздалегідь підлабузюються до них, граючи на скрипці безробіття, яке не зменшується а збільшується з кожним днем. В Канаді зараз є до-

день реєстрації для цього на 28-го червня.

В статті навіть перестерегає тих робітників, що зараз працюють, що хай не забувають, що нині роблять а завтра вже можуть бути в давах безробітних. Він вхопився за асекурацію від безробіття. Одним словом благодати для робітника. Та нам, робітникам, не треба жити ілюзіями а треба пам'ятати, що це передвборча машина, якої завжди уживав буржуазія, щоб задурити лежовірних.

Нам треба пам'ятати одно: що коли хочемо мати кращі умовини праці, коли хочемо боротися з безробіттям, то тільки це все можемо здобути тільки

проводом комуністичної партії, яка цілий час боролася і бореться за це. Одинока партія дає про долю безробітних та бореться за кращі умовини праці. Тому кожний свідомий робітник повинен бути в її рядах. В сьогорічних доміняльних виборах Комуністична Партія Канади бере активну участь, висувачи своїх кандидатів по цілій Канаді. Програма партії: кращі умовини праці для тих, що все творять, як також охорона безробітних, або заняття або повне удержання. Пояснення партійної виборчої програми подано обшпріше в "Укр. Роб. Вістях" з 10 червня ц. р. Торонто, Он. П. Ч.

НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКІЙ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКІЙ ПРЕСІ.

СКЛАДАЮ СВОЮ ЖЕРТВУ Й КЛИЧУ ІНШИХ ЦЕ САМЕ ЗРОБИТИ

Відкакаючись на зазив робітників при нашій видавничості, які зараз під цю загальну кризу, а головню матеріальну кризу коло видавництва наших робітничо-фармерських газет, рішили віддати по два тижні своєї праці, а також іду за їхнім кланєм а складаю свій тижневий заробіток та закликаю саіудючих товаришів зложити також по тижневі свого заробітку й поширити цей клич даліше на допомогу нашій пресі.

До зложення тижневого заробітку на допомогу нашій пресі закликаю товаришів: М. Поповича, М. Бричку, В. Кузика, В. Чайковського, М. Німіловича, В. Патека, Гр. Силора, Н. Личука, Д. Адамса, Ів. Кульчинського, М. Зміївського і А. Хому — з Вінніпегу, Ман.

До зложення півтижневого заробітку закликаю саіудючих товаришів: Д. Ковчуна, П. Башуцького, Ів. Гжибковського, С. Дейгола, А. Хоркавого, І. Петрушка, Д. Качмара, Д. Дринику, А. Попіка і Д. Біндаса також з Вінніпегу.

Товариші! Відгукніться на цей мій поклик і забезпечте даліше існування нашої преси. Коли ж хто з повнше покликаних не всмі зложити тої суми, на яку закликаю, то нехай

зложити хоч одноденний заробіток.

З товариським привітом, Ом. Хоміцький.

Дорогі Товариші! Прочитавши в минулому числі "Укр. Роб. Вістей" відозву робітників Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства про допомогу своїй пресі та те, що самі вони жертвують на її допомогу свій двотижневий заробіток, я на цьому місці складаю нашій пресі свій тижневий заробіток.

Тепер, в часі великої економічної кризи й наступу капіталу на працю ми повинні докласти всіх старань, щоб наша преса не зменшувалася, але зміцнювалася й поширювалася, бо нині вона працюючим потрібна ще більше, як колинебудь перед тим.

Я нікого особисто не покладаю до зложення тижня чи дня своєї праці на допомогу своїй пресі, але відзиваюся до всіх свідомих пролетарів, до тих, що працюють, щоб після своїх сил складали свої пресі — хто є в спроможі, щоб тижневий заробіток, хто півтижневий, або денний.

Товариші! Наша преса подаліше існування нашої преси. Коли ж хто з повнше покликаних не всмі зложити тої суми, на яку закликаю, то нехай

ПЕТЛЮРІВЦІ ТОРГУЮТЬ УКРАЇНОЮ.

(Стаття львівської газети "Праця".)

Нешасна, здеморалізована, розточена червом продажною петлюрівською еміграція докочується вже аж на саме дню політичної підлости. Це відноситься в першу чергу до тих частин еміграції, яка творить ще так званий унервський уряд і здебільша перебуває в Польщі. В останніх днях приїшли в Польщу, що цей "уряд" торгує Україною даліше і на домагання польських чинників має згодитися на зміну польсько-петлюрівського договору з р. 1920. Зміна ця позначал би на тім, що полякам признають б се велику смугу України поза Збручем, так щоб Польща дістала в цей спосіб свій власний доступ до Чорного моря. Поляки знають, що так цей цілий варшавський договір з 1920 року, як і теперішня його зміна, не має ніякого практичного значення, бо еміграційні петлюрівські політики є жєбраками, позбавленими всякої сили і нічого їм не можуть дати, але поляки так собі міркують: нехай нам такий документ лежить в шухляді, ану ж він колись придасться. Колись, думають собі поляки — можна буде сказати, ось саімо українське правительство дарувало нам цю спорій шмат України.

Вся петлюрівщина, перебуваюча в Польщі, на відступленні дальшої смуги України Польщі годиться. Один тільки як годиться вісти. Андрий Лівницький мав цьому противитися, згідно домагаться за свою згоду уделення мильйонів субвенцій, яких польські чинники не в силі дати. Внаслідок цього Лівницький має в Польщі вихати і в іншій державі творити петлюрівський центр.

Пого місце в Польщі мав би зайняти генерал Сальський, який готов підписати полякам навіть половину України. Лівницький, творячи за границями Польщі новий еміграційний осередок, чийдить також на співпрацю ундівців, а бодай деяких з них. Ось так мерзенна емігрантщина торгує Україною вже тепер, не маючи ще тої України в руках.

Всі ці вісти приїли в телеграммах своїх кореспондентів перемиський "Український Голос", газета напів ундівська, напів фашистсько-націоналістична. Кореспонденти "Укр. Голосу" пишуть ось що: Варшава, 15 V. 1930. К. С. Щодо розвалу унервців, то довався-я, що Славек мав тепер звернутися до А. Лівницького в справі зміни дого-

вору з 1920 р. в тім змислі, щоб поширити границі Подляді на схід та дістати доступ до Чорного моря. А Лівницький відмовив тому, а згодився на це Сальський, який і став фактично "годовним отаманом" диктатором.

Варшава, 20 V. 1930.

К. С. Потверджуються відомості про "державний переворот" в уряді МНР та про приїзд А. Лівницького до Праги. Переведена є зміна кабінету міністрів. Детайлі покищо невідомі, але головою кабінету має бути призначений П. К. Пилипчук, бувший міністр шляхів при Петлюрі, та персональний приятель мін. Юзефського. Сальський не оголосив себе ще головним отаманом, але прийняв керування справами МНР (диктатор). По наших відомостям переворот переведений на натиск поляків, зокрема Юзефського і Славєка, персональних ворогів Лівницького (це є Камінь). По деяких відомостях, підставою було відмовлення А. Лівницького підписати новий договір з Польщею, після якого МНР "добровільно" зривається "старих польських міст" — Камінь, Прокшурова, Староконстантинівка. Сальський на підписання цього нового договору ніби погодився. Треба у зв'язку з тим чекати розколу та боротьби поміж самими унервцями.

Париж, 20 V. 1930.

М. О. Відомості про переворот в МНР потверджуються. Мої відомості йдуть безпосередньо з Варшави. Детайлі не у всьому знаю, бо група МНР сильно таїть шай справу. Причини були дві. — З одного боку антагонізм Сальський — Лівницький, та психологічна схожість військового чоловіка Сальського а групою п'ялковшкунів. З другого боку намагання поляків провести зміни в договорі з 1920 р. в напрямі поширення границь на Схід та одержання вільного транзиту до Чорного моря. На це мав не згодитися А. Лівницький. Даліше не має значення має процес "СВУ", який приїє повне розчарування поляків відносно групи МНР в майбутніх подіях, та що в тому напрямі наступить основна ревізія польської політики. Числять-я навіть за "евакуацією" Лівницького поза межі Польщі. — В зв'язку з тим унервці (А. Лівницький) робить підготовання до перенесення на — Захід. Приходить на увагу Німеччина та ЧСР (Чехословачина). Маю відомості, що Шульгин стараєса побачитися в тій справі з Дорощенком в Берліні, але не покориється успіхами. З другого боку Шульгин та Яковлів стараєса дістати аудієнцію у мін. Крофти та Масарика, але також їх не приймає. — Є дїян зреконтруктивні-шій-отвердеді МНР, який не був би вже державним центром, а загально-еміграційним національним осередком. Думається притягнути інші групи, зокрема с. д. (Мазепу) та с. д. на Західній Україні. Так само мається у МНДО увійти в порозуміння; для останньої цілі є назначений Холодний, а зі сторони МНДО розчислюють на Лудького.

"НЕЧУВАНЕ".

Так називає польська преса подію, що склалася в місті Торуни. До бурмістра Торуня вислали безробітні делегачію з заданнями праці. Бурмістр відмовився прийняти робітничу делегачію, а поліція товпу безробітних, що чекала під магїстратом, розігнала на свій спєремський "Український Голос". Тоді безробітні пішли під німецький консулат. Консулатів фашистсько-націоналістична. Кореспонденти "Укр. Голосу" пишуть ось що: Варшава, 15 V. 1930. К. С. Щодо розвалу унервців, то довався-я, що Славек мав тепер звернутися до А. Лівницького в справі зміни дого-